

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 cor.
pe 1/4 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.
N-ri de Duminică pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscripte nu se înaloză.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:
de un sir garmond: prima dată 14
bani; a doua oară 12 bani; a treia
oară 8 b. de fiecare publicație.

Atât abonamentele, cât și inserți-
unile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 522.

Scrisori neratificate nu se primesc.

Discursul

cu care Pr. S. Sa Domnul Episcop die-
cesan Ioan I. Papp a deschis Sinodul epar-
chial al Aradului, în sesiunea anului 1904.

Cristos a înviat!

Domnilor depntați!

Intrunirile Sinoadelor eparchiale, grupa-
rea reprezentanților clerului și al poporului
în jurul arhierilor diecesani, încă dela inau-
gurarea vieții constituționale pe baza Statului
Organic au devenit zile de *sărbătoare* atât
pentru eparchioți și reprezentanții lor, cât și
pentru arhierii, cari s'au succedat după timp
în scaunele episcopesci. Zile de sărbătoare
au fost și sunt pentru credincioșii bisericii
pentru-că în aceste întruniri și grupări a re-
prezentanților lor în jurul arhierului, ca și
cap al diecesei, ei, eparchioții au salutat și sa-
luta cu multă însuflețire și mângâiere redobân-
direa vieții sinodale-apostolice, adică dreptul
clerului și al poporului de a concurge în
administrarea tuturor afacerilor bisericești,
școlare și fundationale, și acest drept este
cu atât de mai mare însemnătate, cu cât
toți au înțeles și înțeleg, că prin redobân-
direa vieții constituționale, nu numai i-s'a
recunoscut bisericii noastre ortodoxe dreptul
de existență, ca și biserică națională sino-
dală, ci prin redarea autonomiei i-s'a dat un
puternic impulsul de viață, un mijloc de con-
servare și întărire și un îndemn spre des-
voltare și prosperare între marginile legii.

Insemnătatea, acestui drept o au știut
și o știu aprecia toți, dar' cu deosebire a-
ceia dintre cei chemați, cari au cunoscut și
cunosc trecutul și suferințele bisericii noastre;
cari știu cum moșii și strămoșii noștri vea-
curi de-arindul lipsiți de drepturile vieții con-
stituționale, au fost reduși numai la dato-
rințe fără de drepturi, încât viața lor bise-
ricească era asemenea isvorului fără apă, a-
semenea pomului fără de roadă.

Dar zile de bucurie și mângâiere au de-
venit asemenea întruniri și pentru fruntașii
bisericii, pentru reprezentanții clerului și al
poporului, pentru-că îndeosebi la asemenea
întruniri dată le este posibilitatea, și ei cu
plăcere folosesc ocazia de a-și manifesta
cu cuvântul și cu fapta dragostea și iubirea,
ce o au către sfânta noastră biserică și către
instituțiile ei, pentru a căror apărare și
spriginire au și primit mandatul dela alegē-
tori.

Dacă însă pentru eparchioți și repre-
sentanții lor sunt aceste întruniri zile de săr-
bătoare, apoi pentru arhierii sunt și vor
rămânea zile de îndoită însemnătate, și
aceasta se explică prin faptul, că dacă șeful
unei familii simte bucurie, văzându-și pe fiu
său bun și ascultător grupat în jurul său,
cum să nu se bucure un arhieru văzându-și
întruniți în jurul său pe fiu și reprezentanții fiilor

săi suflați ca tot atâtea flăcări aprinse pentru
a purta stâlpu de fapte bune? Cum să nu
se bucure arhierul, putându-l vedea și cu-
noaște pe fruntașii diecesei, precum și ve-
derile și convingerile lor, și putând lua dela
ei informațiuni directe despre bucuriile și
necazurile, despre lipsele și trebuințele po-
porului său.

Este deci ușor de înțeles, că aceste în-
truniri sunt nu numai zile de bucurie, dar
sunt și zile de mare însemnătate pentru viața
și activitatea arhierului, deoarece-ce căldura
și dragostea, cu care-l încunjură represen-
tanții clerului și al poporului său îl ridică
peste greutatea vieții de toate zilele, îi cre-
ază momente de mulțumire, îi încălzesc inima,
îi înalță mintea, îl însuflețesc și îmbărbă-
tează întru îndeplinirea frumoasei, dar gre-
lei misiuni arhierice.

Și dacă pentru prea demnii mei ante-
cesori în scaunul arhieresc au fost aceste
întruniri tot atâtea momente de recreare și
însuflețire; dacă întrunirea reprezentanților
diecesan în Sinoade eparchiale a creat Prea-
sfînților Episcopi momente de adevărată bu-
curie și mângâiere, apoi zina de astăzi, a-
decă întrunirea de acum a D-Voastră, D-lor
deputați, în Sinod este pentru mine ziua în
care sufletul meu și întreaga mea ființă este
cuprinsă de cele mai plăcute emoțiuni, este
ziua, care va forma una dintre cele mai în-
sămănate momente ale vieții mele.

De o deosebită însemnătate este aceasta
zi pentru mine, pentru-că dela introducerea
mea în scaunul arhieresc pentru prima
dată am fericirea să ocup acest scaun, cași
episcop instituit canonic; ca atare pen-
tru prima dată mi-se oferă ocazia, ca în
persoanele D-Voastră să ved și să salut nu
numai pe reprezentanții legali ai clerului și
poporului din diecesa Aradului, dar de astă
dată am rara bucurie de a vă saluta cu
dragoste și iubire părintească ca și pe fiu
meu și ca și pe reprezentanții fiilor mei su-
fletești din această diecesă, toți atâtea apos-
toli chemați a mă sprijini întru apărarea bise-
ricii, întru susținerea instituțiilor existente
și întru crearea altor instituții nouă, re-
clamate de interesele bine pricepute ale bi-
sericii noastre.

De aceea, în urma invitației, ce v'am
adresat văzându-vă adunați la acest loc, ca
după restimp de un an sinodal să revenim
earăși asupra afacerilor prevăzute în Stat.
Org. Vă salut cu toată căldura inimei de
bunavoință, Vă întâmpin cu vestea de bucurie a
îngerului *Cristos a înviat*, adică cu aceea
salutare dulce și memorabilă, carea de o-
dată cu Învierea lui Ch. ne deșteaptă și ne
revoacă în memorie reînvierea autonomiei bi-
sericii noastre.

Cu acestea mi-aș putea încheia cuvântul
de deschidere, pentru-că în timpul de peste
2 ani, de când stau în fruntea afacerilor,
Ven. Sinod și așa a avut ocazia să cu-
noască modul meu de gândire și acțiune,

precum și convingerile și intențiunile mele.
Prevăzând însă că veți dori a cunoaște și
direcțiunea, ce intenționez să iau în viitor,
anume ca și Episcop în conducerea afacerilor,
că doriți să vă espun și stare actuală a lu-
crurilor din diecesă, imi completez cuvântul
asigurându-vă, că mi-am luat de **problemă**
a vieții și activității, să lucrez și să stă-
ruiesc a se lucra pentru ridicarea *culturei*
intellectuale și pentru readucerea ordinii și
disciplinei canonice; că voui lucra și voui
stăru cu toate mijloacele cele legale într'acolo,
ca tot organismul, din care se compune bi-
serica, și toate organele, cari s'au angajat
în serviciul diecesei de sus până jos să fie în
activitate și să-și împlinească datoria cu
toată căldura și sfîntenia, ca astfel să se
întărească religiozitatea și moralitatea pe
toate liniile, și biserică noastră națională, ca
instituție divină, să-și conserve și întărea-
ască poziția, ce-i compete ca atare. Și până
să se ajungă acest scop și în măsură recla-
mată de interesele noastre generale, imi va
servi spre liniște sufletească și va satisface
dorința mea mai apropiată, dacă restabilind
pacea și buna înțelegere, voui vedea pe toți
factorii cu rol în biserică, conturând în
armonie spre binele și salutea bisericii, sco-
pul nostru comun, dacă voui putea constata,
că *Mila cu adevărul s'au întîmpinat*, și
pacea cu dragostea s'au sărutat, ca astfel
să pot esclama cu prorocul Sofronie: „**Pe-
rit-au unghiurile!**” (cap. 3, v. 6.)

Starea afacerilor din diecesă o constată
rapoartele Consistoarelor noastre și o cunoa-
șteți și D-Voastră din fața locului, dar și
altcum, ori cât de nefavorabile s'ar presenta
lucrurile, eu cu abatere dela praxa din tre-
cut, nu mă aflu îndemnat a le destăinui și
cel puțin de astădată nu, pentru-că de o
parte am luat măsuri destul de riguroase,
dela a căror executare aștept îndreptare, de
altă parte, nu aș voi să conturb bucuria
zilei atât de însemnată pentru mine, fiindcă
tocmai astăzi în 4/17 Aprilie se împlinește
anul calendaristic de când ca ales de episcop
am depus jurământul de fidelitate în mâinile
preagratiosului nostru împărat și rege apo-
stolic Francisc Iosif I.

Și astfel totul ce cred să ating acum,
este aceea că dacă în centru și în provincie
se pot observa scăderi mai însemnate, cauza
principală trebuie să o cercăm în **lipsa de**
control riguros și cu pricepere de
causă și în sărăcia materială, cu care
ne luptăm pe toate liniile.

Încât pentru starea financiară, a că-
reia regulare a fost și va fi obiectul îngri-
jirilor mele, urmează raport amănunțit, din
care Ven. Sinod va avea ocazia a se con-
vinge, că Consistorul nostru din Arad a cen-
surat cu toată scrupulositatea socotile fon-
durilor și fundatiunilor administrate la Con-
sistoriu, precum și izvoarele de venit și
cheltuielile anului, ca astfel să se poată con-
stata proporțiunea creșterii pentru ecui-

brarea bugetului; dar precum veți convinge din acte, deși încasările contribuțiilor eparchiale arată un rezultat satisfăcător față cu trecutul, bugetul totuși nu s'a putut echilibra, pentru-că din pretensiunile fondului general nu s'a putut încasa atâta sumă, cât să se acopere și anticipațiunile de mai nainte și trebuințele curente, deci ni-se impune datorința să facem *posibilele economii* pe toate *terenele* și cu toate *ocasiunile*.

Mai ating cu aceasta ocaziune și taptul, binecunoscut tuturor, că deosebi în timpurile de acum nu numai atențiunea eparchioților, ci și a multor altora este ațintită asupra Sinodului nostru; dar tocmai de aceea dau expresiune convingerei mele că nici astădată nu vor putea constata altă, decât că biserica noastră este matură pentru a-și conduce destinele ei, că dacă se și ivesc și diferențe de vederi, provenite din dreptul vieții constituționale, noi nu depășim marginile legilor și nu pestrecem atributele unui Sinod eparchial.

Și acum, întruniți în Sinod, să dăm expresiune aducerii aminte și mulțumitei noastre sincere față cu toți factorii, cari ni-au făcut posibil ca noi înșine să ne conducem destinele bisericii noastre, să dăm adecă și acum ca totdeauna expresiune mulțumitei noastre sincere față de înaltul Guvern al Țării, care a sprijinit și promovat interesele noastre, dar deosebit să dăm expresiune credinței noastre neștrămutate și supunerii noastre omagiale față cu **Majestatea Sa** preagrățiosul nostru împărat și rege apostolic **Francisc Iosif I**, căruia ca și fideli supuși să-i cerem dela Domnul încă mulți ani de viață și pacinică domnie spre binele popoarelor Sale.

După toate acestea mai renoind rugăciunile din sf-ta biserică, prin cari am cerut și cerem ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu la consultările și conclusele noastre, declar sedința ordinară a **sinodului** nostru eparchial din anul 1904 de deschisă.

Sinodul Eparchiei Aradului.

Sedința II.

— *Luni dimineața.* —

P. S. Sa Episcopul **I. I. Pap** decide sedința la orele 10.

Designază de conducător al procesului verbal pe Dr. **I. Pap**. Secretar cari să însemneze numele oratorilor va fi Ioan Costa.

Dr. **Mezin** citește procesul verbal al sedinței de ieri.

După o scurtă discuție asupra protocolului, discuție la care au luat parte **Virgil Tomici, N. Zigre și V. Goldis**, protocolul se verifică.

Actele sosite la biurou se predau diferitelor comisii.

M. Popovici face următoarea propunere:

Venerabile Sinod!

Având în vedere, că cele mai multe biserici respective arhive parohiale dispun de acte, documente și mai ales de manuscrite;

Având în vedere, că atari acte și manuscrite sunt un izvor bogat pentru istoria bisericească în genere și pentru istoria eparchiei noastre în special;

Mai având în vedere și împrejurarea, că în unele locuri acelea acte și documente precum și manuscritele vechi existente nu sunt păstrate cum se cade și așa sunt espuse nimicirii;

Îmi permit a face următoarea propunere: Sinodul îndrumă pe ambele consistoare a face în cursul anului curinte prin preoțimea subalternă monografia tuturor parohiilor din diecesă, ear la proxima sesiune sinodala ordinară consistoarele amândouă le vor așterne pe lângă rapoarte sinodului, care va alege din sinul său o comisiune pentru cenzurarea acelor monografii, apoi cenzurate se vor tipări și distribui pe lângă taxă atât parohiilor ca atari cât și preoțimei subalterne — rămânând a se păstra originalele în arhivele consistoriale.

Raportul general epitropesc al Consistoriului din Arad — citit de S. Raicu.

Raportul acesta este un tablou, întocmit pe baza actelor și stărilor faptice, a averii diecesei.

Comisia, între altele, face următoarea propunere:

„Luând în considerare abundența de bani ce există azi peste tot, — luând în considerare că și aceasta abundență este espusă la anumite fluctuațiuni, iar concurența în privința aceasta este atât de mare, încât nu se poate desconsidera și nici împedeca, Consistorul se autorizează, ca ținând cont de toate acestea, în mod cât se poate de lesnicios și accesibil, celor doritori de împrumuturi, în caz de lipsă și cu abatere dela dispozițiile regulamentare existente în privința intereselor, să dea bani împrumut și pe mai departe pe ipotecă îndestulitoare, având perfectă garanță de o parte, iar de alta parte în cazuri obveniente și pe lângă *garanții perfecte în toate direcțiile* să poată investi anumite sume ale fondurilor și în realități (în pământuri).

N. Oprean propune un amendament în sens ca să se schimbe regulamentul actual care pune multe pedeci, prevăzând prea multe îngrădiri, când vorba e de a se da particularilor bani împrumut.

E. Ungureanu observă că s'au mai făcut cumpărări de realități, dar treaba n'a ieșit bine, fie că n'a fost pricepere destulă la mijloc, fie că s'au comis abuzuri.

M. Velleiu observă că nu-i nevoie de amendamentul dlui Oprean, căci dacă se primește propunerea de mai sus a comisiei, și așa se ajunge scopul urmărit de dl Oprean.

D. Zigre cere să se elimineze cuvintele „cu abatere dela regulament“, ci să se spună că „autorizăm consistorul a reduce dobânda“...

P. Truța susține să se primească propunerea așa cum este radactată de comisie.

P. S. Sa Episcopul cere să se precizeze pasagiul privitor la „garanțiile perfecte“, ca nu cum-va să se esplice asta eronat. Ar dori să se spună anume, că realitățile cumpărate să aducă cel puțin atâta cât ar aduce banii dacă s'ar depune la bancă.

G. Lazar ar dori să se spună că numai așa realități să se cumpere, cari s'aducă cel

RIVALII.

Roman de Max Kempner Hochstädt. 11

Intrădăvăr, acolo era. Îi amintește de ziarul lui și îi trimite vre-o câte-va notițe din el. Și acum aseamănă cele din carte cu cele scrise de René și pulsul începu a-i bate puternic. Un simț de o grijă neexprimabilă îi trecu prin corp și înaintea ochilor începură a sări literile. Cuvânt din cuvânt cum a scris dînsul stătea în în opul baronului.

Aici era numai o singură deslegare a enigmei. Ziarul se afla în mâinile lui și el l'a folosit la opul său cuvânt de cuvânt. A furat dela un mort și dela moștenitorii acestuia; era hoțul muncii spirituale și renumelui lui René.

În primul moment a descoperirii voia să facă sgomot și să demascheze pe mizerabilul, totuși se hotărî pentru ceva mai cuminte, știa că singură nu ar putea face nimic unui așa contrar.

Avea lipsă de un aliat cuminte și înțelept; și pe cine ar interesa mai mult descoperirea adevărului, decât pe fratele celui mort?

În opt zile se împlinea anul. Și atunci avea să desfacă în prezența lui Roderich scrisoarea lui René, se decise deci să aștepte până atunci.

Se întâlniră iarăși la locul obișnuit în grădina zoologică. Roderich era în iritație ușor de înțeles, căci dînsa îl lăsase în neștire de aceea ce doria dela el.

Mut își întinseră mâinile. Atunci începu Gerda cu o voce tremurătoare:

„Chiar azi e anul de când René a plecat dela noi“.

„Durere o știu prea bine“.

„Aici e scrisoarea aceasta“, continuă ea, dînsul mi-a predat-o înainte de a pleca cu acea condiție, ca numai după un an să o desfac, în prezența d-tale. Stimez dar dorința iubitului. Ascultă“. Desfăcu plicul, scoase scrisoarea și ceti, pe când un plâns convulsiv aproape îi înecă cuvintele.

Scrisoarea cuprindea următoarele:

„Gerda mea mult iubită!

„Când aceste șire ajung naintea ochilor tăi, atunci cu nu mai sunt. Atunci deja voi odihni în nisipul ferbinte al selbăciunilor africane, scutit de necazul vieții, și pentru ultima oră vine vocea mea de dincolo de Ocean, până la tine. Te-am iubit așa de mult, de sincer și de ferbinte, cum n'am iubit nimic pe acest pământ. Tu erai cea mai mare fericire a vieții mele. Dar acum că nu mai sunt, te rog să nu mai ții doliul pentru mine. Îți las o parte a sufletului și figurei mele, în fratele meu. Știu că dînsul te îndumnezește ca și mine și el are înaintea mea avantajul că trăiește. El este un om cu inimă nobilă și credincioasă și știu că în mai bună grijă nu te-aș putea lăsa. Și dacă mi-se împlinește dorința ca voi uniți să fiți în viață, așa vă binecuvintez legătura și de dincolo de mormânt. Rămânî cu bine pe vecie!

„Al tău până la moarte credincios René.“

Ultimele șire le ceti fără a le rosti. Trebuia însă să îplinească dorința mortului și așa întinse scrisoarea lui Roderich.

Impresionat, ceti până în capăt. Toate acele dorințe selbatice pe cari le blăstema ca păcate, prin cuvintele nobile ale fratelui de-odată veniră curate și despoiate de nedreptatea lor. Afecțiunea lui era deja legitimată și era permis să o mărturisească.

Timid privi la iubita care ședea cu ochii plecați și părea descurajată. Își ridică apoi ochii obosiți și zise trist zimbînd:

„Vezi Roderich ce pretinde René dela mine. Și deși sufletu-mi nu s'a putea nici odată deplin obișnui cu această schimbare a lucrurilor, totuși dorința lui este pentru mine o sfântă datorință, pe care voi împlini-o. Te rog Roderich, lasă-mi timp să mă gândesc“.

Tăcut, el îi sărută mîna.

„Totuși leg o condiție de învoirea mea“, continuă Gerda, „este adecă a se îndeplini o datorie de onoare a celui mort și totodată a mi câștiga libertatea. Tatăl meu dorește să mă logodesc cu baronul. Eliberează-mă, Roderich, de aceasta legătură, demascînd tot-odată pe mizerabilul în fața lumii întregi“.

„Să demaschez?“ întrebă el surprins.

„Da, să demaschez!“ repetă ea, căci sunt acum convinsă că el a furat ziarul lui René și l'a folosit pentru sine“.

Trad. de Hortense B.

(Va urma).

puțin 80%. Cunoaște averi în Arad care aduc atât și se declară gata a spune ce fel de avere este asta.

Propunerea se primește cu mică modificare stilare.

Raportorul motivează pe larg și demonstrează necesitatea de a se primi următoarea propunere:

Pe baza rezultatului produs în timpul scurt de când este în vigoare noua Instrucție Consistorul este poftit ca și pe viitor să îndemne comunele parohiale ca în cadrul noii instrucțiuni să-și facă și înainteze regulat socoile și preliminările.

Față de restanțele nejustificate ce se ivesc în multe protopopiate, atât la socoile cât și la preliminarile parohiale, —

Consistorul este poftit față de organele subalterne, în cât nu execută regulat instrucțiunea în vigoare, să iee măsurile cele mai aspre deoparte, ear pe de altă parte să-și trimită exactorul îndeosebi și deocamdată în acele comune, unde restanțele sunt mai vechi, ca să dea mână de ajutor organelor parohiale chemate a face socoile și preliminarile, având consistorul a se îngriji ca spesele împreunate cu astfel de emisuni să le plătească organele neglijente.

Dr. N. Oprean spune că n'avem noi să dăm îndrumări în ceea-ce privește cum să-și facă datoria subalternii Consistorului, ci e treaba Consistorului aceasta.

Russu Șirianu susține propunerea comisiei deoarece-ce tonul ceva mai sever al ei n'are de scop a brusca Consistorul, despre care știm cu toții că își face pe deplin datoria (aprobări), ci propunerea este menită tocmai a mai da încă putere morală ca Ven. Consistor să stăruie pe calea de a îndruma și mai departe sever la îndeplinirea datoriilor pe subalterni.

M. Veliciu Tot în acest sens vorbește, susținând îndeosebi dreptul Sinodului să ia măsuri, prin mijlocirea consistorului, în toate afacerile ce i-se prezintă prin rapoartele consistoriale. Accentuează de asemenea că sub conducerea actualului Episcop s'a lucrat într-un an cât înainte nu s'a lucrat în ani de zile.

Dr. N. Oprean își susține contra propunerea sa de a se respinge din propunerea comisiei partea privitoare la îndrumarea consistorului, căci dacă Consistorul și-a făcut datoria — și și-a făcut-o, asta se recunoaște — atunci de ce să-l mai îndrumăm?

Procedându-se la votare, contrapropunerea d-lui Oprean se respinge, neîntruind de cât 10 voturi.

Din Dietă.

În ședința de Mercuri săptămâna trecută după unele discuțiuni asupra obiectelor de propunere în academiile militare, Visontai Soma a interpellat pe ministrul president asupra însemnății întrevederii ministrilor de externe Goluchovski și Tittoni. Conte Tisza răspunzând a declarat, că întrevedere nu înseamnă nici o schimbare de direcțiune, dacă Italia a trebuit liniștită în privința acțiunii actuale din Balcani.

După asta discuție mai vehementă a provocat afacerea cassarei proiectelor de rezoluțiune referitoare la guvernul Héderváry. Babó Mihály, Olay Lajos, Madarász József Odolicsányi László au cerut în legătură cu asta și desbaterea asupra raportului comisiei de investigare, scăpând din gară cuvinte nu prea măgulitoare la adresa contelui Héderváry. Ministrul president se înțelege a

apărat pe antecesorul său. La urmă președintele a declarat, că după puțină se va discuta separat și raportul.

După asta a urmat bugetul camerei.

La fine ministrul Tisza a răspuns la interpelațiunile mai vechi, apoi la interpelațiunile cu privire la tratatul comercial cu Italia.

În ședința de Sâmbătă ministrul de comerț Hieronymi a prezentat camerei proiectul său pentru sistemizarea salariilor funcționarilor de tren.

Trecându-se la ordinea zilei Kelemen Béla și-a motivat propunerea asupra reviziei dreptului de alegere. Prin propunerea sa, Kelemen a avut de scop urgarea reviziei inițiate de guvern.

Ministrul president Tisza a cerut respingerea propunerii, de oare-ce în afacerea aceasta acum se adună datele, deci nu voește, ca propunerea să prejudice anchetei, ce va avea să examineze această chestie.

În urma acestei argumentări a contelui Tisza camera n'a admis desbaterea asupra propunerii lui Kelemen.

La proiectul pentru salarisarea angajaților comitatensi numai poporul Buzáth Ferencz a luat cuvântul, care deși a primit în numele partidului său proiectul, totuși a prezentat un proiect de rezoluțiune pentru stabilirea minimului de salariu.

Restul ședinței l-au consumat răspunsurile ministrului pentru apararea țării Nyiri, la interpelațiunile deputaților Bakonyi și Gabányi, care n'au luat la cunoștință răspunsul ministrului.

După asta ședința s'a ridicat.

În ședința de Luni s'a desbătut calm și liniștit asupra sistemizării salariilor funcționarilor comitatensi. Au luat parte la desbatere guvernamentalul Haydin Imre, ugronistul Szédekényi, dissidentul național contele Batthyány Tivadar, kossuthistul Nessi Pál, aponyistul Sággy Gyula, poporul Darányi Ferencz și încă alții. Toți oratorii au aderat la proiect, dar fiecare l-a excepționat în una ori altă privință, chiar și guvernamentalul. Cel mai interesant discurs a fost al lui Nessi Pál, care a urgentat regularea definitivă a salariilor funcționarilor de stat sulevând ideea, că funcționarii care excelează în serviciul comitatens, să fie aduși în minister. La fine a prezentat camerei petițiunea funcționarilor comitatensi al comitatului Somogy în care aceștia cer, ca după un serviciu de 15 ani să li se ridice salariul.

La finea ședinței președintele de consiliu contele Tisza a reflectat pe scurt între aprobările dreptei tuturor vorbitorilor.

Din străinătate.

Acordul turco-bulgar.

În urma înțelegerii dintre Turcia și Bulgaria din parte turcească se speră, că la primăvară și la vară bandele nu se vor mișca. Se plănuiește reșezarea diviziilor de rediți mobilizați în stare de pace.

Rescoala din Maroc.

Pe țărmul marocan a fost descoperită o tabără a resculților. O singură navă de război a sultanului a bombardat țărmul.

Italia și Austro-Ungaria.

Din Roma se telegrafează, că colaboratorul unui ziar vienez a avut ocaziunea de a schimba câte-va cuvinte cu în politician italian de înaltă pozițiune, care cunoaște pe deplin intențiunile ministrului de externe Tittoni. Acest bărbat politic

a zis, că acel comunicat al ziarelor italiene, în care se afirma, că înainte cu 5 luni era să erumpă război între Italia și Austro-Ungaria, este exagerat încontestabil putea să se nască o situațiune ce e drept foarte gingașă, dacă neînțelegerile durau și pe mai departe dar între vederea dela Abazia chiar de aceea are importanță așa mare și un rezultat atât de norocos, fiind-că între cele două state s'a restabilit pe deplin raportul cordial de mai înainte.

După acest politician toate câte s'au scris despre această întrevedere sunt pure invențiuni. Este sigur, că în chestia balcanică nu s'a făcut nici un fel de nouă înțelegere, rămânând în vigoare convențiunea dela 1900, stabilită de înrăutățirea împrejurărilor. Lipsită de baza adevărului este și fama, că cele două mari puteri ar voi să împărtească Balcanul: atât Italia, cât și Austro-Ungaria declină dela sine o atare intențiune, ce ar avea de scop augmentarea teritorială. Italia crede, că afacerea tratatului comercial va avea rezultat nerocos. Austro-Ungaria s'a convins că politica extremă italiană n'are scopuri ascunse. Tripla alianță există în toată puterea sa care va câștiga încă, dacă și sprijinul Franței va adera.

Războiul ruso-japonez.

Victimele catastrofei vasului Petropavlovsk.

Între victimele catastrofei vasului Petropavlovsk, trebuie să amintim afară de admiralul Macarov, și pe contra-admiralul Molas, șeful statului-major al flotei, pe colonelul Agarlov, șeful statului-major al armatei terestre, pe căpitani fregatei Vasiliiev; Schults și Miasishev, pe locotenentii vasului Așalev și Duchieski apoi pe M. de Kub, adiutantul de câmp al marelui duce Ciril, pe locotenentul Kredov, medicul Lindenbeck, și Bunge, pe inginerul Rulonov, peste tot 40 ofițeri ai statului-major. Toți ceilalți ofițeri au perit deasemenea. Marele duce are să-și mulțumească viața împregiurării, că în urma exploziei a fost aruncat peste bord în mare, de unde un torpilor rus l'a pescuit.

Lăsăm să urmeze aci telegramele de azi:

Londra, 18 Aprilie. Daily Chronicle comunică din Sangaiikvan cu datul de ieri următoarea știre: Un vapor sosit din Tsifu la Niuctvang aduce vestea, că la nord de Port-Arthur în sinul Tsili a observat o flotă japoneză constătătoare din 26 năvi de război. Flota a navigat în direcțiune nordică și se crede, că ținta ei este Cai-tsu, situat spre sud-est dela Niuctvang.

Port-Arthur, 18 April. (Agenția telegrafică rusă). Locțiitorul Alexeiev s'a imbarcat ieri pe Sebastopol, pe care s'a înfipt steagul admiral al flotei de pe Oceanul pacific.

Petersburg, 18 Aprilie. După telegrama admiralului ad interim, prințul Uhtomsky, corpul lui Makarov și Vereșciaghin n'a fost aflat, dar a fost găsit corpul căpitănelui vaporului Petropavlovsk, a două locotenenți, al unui medic și al mai multor marinari. Toate cadavrele sunt acoperite cu rânii provenite din arsuri.

Londra, 18 Aprilie. Depesele sosite azi de pe teatrul de război toate confirmă știrea că Japonezii au debarcat în apropierea Port-Arthurului trupei.

Paris, 18 Aprilie. Conform unei informațiuni primite din Petersburg, Tarul a declarat că întreaga sa avere privată de aproape 800 milioane ruble o pune la dispoziția guvernului ca împrumut fără interese, și care ar avea să i-o întoarcă Tarului în rate și condițiuni, cum ar voi guvernul. Partea cea mai mare a banilor este depusă la bănci în străinătate.

— Știri din străinătate prin poștă. —

— Lupta dela Port-Arthur la 13 Aprilie a durat 2 ore. — Dela Niucivang a plecat canoaniera engleză „Espiegle“. Rușii au aplicat starea de asediu. Vasele de comerț au plecat; nu vor mai sosi altele. Stradele orașului nu se mai luminează noaptea, ori-ce mișcare pe fluviu noaptea e oprită.

— Vasul „Prințul Bismarck“, pe care Rușii l-au cumpărat dela o societate de navigație germană, e în realitate un vas de război, căci are tot ce-i trebuie pentru a primi pe el tunuri Hiram Maxim și tunuri cu tragere repede; de altfel figurează și în controalele marinei germane. Deci nu încapă îndoială că Germania a violat neutralitatea lăsând pe Ruși să-l cumpere.

— Japonezii au voit să cumpere un vapor al companiei „Peninsular and Oriental Line“, dar guvernul englez a oprit. Guvernul francez de asemenea a oprit vânzarea de muniții pentru Japonezi, măcar că se făcea pe numele unei case chinezești și pentru un port chinezesc. „Morning Post“ compară purtarea Angliei în acest caz cu a Germaniei în cazul vaporului „Prințul Bismarck“. Intre ambasada germană din Vashington se urmează negocierile în chestia măsurilor ce ar trebui luate pentru ofițerii japonezi din armata chineză.

— Moartea amiralului Makarof face cât o luptă pierdută; căci acesta era unul din cei mai buni ofițeri de marină, recunoscut ca atare atât de Englezi cât și de Americani. De altfel însemnătatea flotei rusești crescuse dela sosirea lui Makarof la Port-Arthur, căci încetase de a fi pasivă. Încercările Japonezilor de a astupa intrarea la portul interior, nu reușeau mulțumită vigilenței și energiei acestui amiral. Pierderea vasului „Petrovavlovsk“ se șterge față cu a lui Makarof.

— Presa franceză numește pierderea lui „Petrovavlovsk“ și a lui Makarof, o catastrofă din cele mai mari. Ambasada rusească nu credea că vestea poate fi adevărată; căci Makarof cercetase de curând cu deamănuntul topografia portului. (Prin urmare e de crezut știrea din izvor japonez că mina sub marină, de care Petrupavlovsk s'a lovit, a fost din cele puse în dimineața zilei de torpiloarele japoneze).

— „Daily Mail“ vestește din Harbin, că pe fie-care zi sosesc câte 4000 de soldați și că transiberianul s'a dovedit foarte la înălțimea problemei ce i-s'a pus. Dela Liao-jang până la Ialu, Rușii sunt perfect pregătiți a primi atacul Japonezilor. Ciunguzii tot atacă și strică din când în când calea ferată. Zungari e dezghețat dela Harbin în jos și vapoarele de ambulanță pot transporta pe el răniții. S'au făcut și spitaleuri mari. Din izvor rusesc se asigură, că Japonezii au făcut o încercare de-a debarca la gura lui Liao-he.

— Toți mateloții și ofițerii scăpați de pe „Petrovavlovsk“ sunt răniți. Mina de care s'a lovit vasul ar fi una din cele puse de vasul „Ieni-sei“, a căror plan s'a pierdut. Ceea-ce n'au putut reuși Japonezii până acum, întemplantarea nenorocită le-a dat-o: paralizarea escadrei rusești, care e acum scăzută la jumătate. În vremea aceasta vasele japoneze sunt toate reparate și în activitate.

Astfel e cazul cu vasul „Azahi“, vasul amiral, care a fost văzut manevrând la 13 Aprilie în dreptul Cifului. Escadra rusească nu va mai putea de acum pleca de sub bătaia tunurilor cetății și Japonezii vor putea debarca ori unde vor pofti.

— „N. Fr. Presse“ crede că amiralul Togo proteja cu flota sa vie un transport mare japonez spre Niucivang. — Se așteaptă de asemenea la debarcări pentru a ocupa istmul ce leagă peninsula Kwantung (pe care e Port-Arthurul) cu Liao-tung.

— „Pester Lloyd“ nu crede că transporturile japoneze au adus armata a II-a a Japoniei la Iongampho, ci material pentru poduri, muniții, provizii, etc. Facerea podurilor e lucru ușor pentru Japonezi, căci în expediția contra Chinei au făcut două într-o singură noapte; chestia e că vor să se concentreze mai întâi, căci s'ar putea ca Rușii să-l atace cu puteri superioare, dacă ar trece în număr mic. De altfel înaintarea asupra Feng-huan-sienului nu o va face armata singură.

— Japonezii au ocupat Vigiu și Iongampho, au înaintat la fluviul Pomahina și s'au întărit cu șanțuri în fața lui Șategi, unde se ved oamenii îmbrăcați în haine Coreene lucrând.

— China se înarmează și concentrează oști la hotarul Mandșuriei. Generalii sunt și trimiși la fața locului. Comandantul suprem al oștilor chinezești, Naiukum, a venit la cartierul general pe căi lăturale. Tunguzii sunt din ce în ce mai amenințatori contra Rușilor în Mandșuria. China trimite neconținut oaste și în Mongolia și anume la Kalgan, unde Rușii sunt foarte îngrijorați. Colonia germană a luat întinse măsuri de apărare. Neutralitatea Chinei e suspectă.

— „Morning Post“ află din Petersburg la 9 Aprilie că circulația pe calea ferată peste Baikal a încetat. Deci transportul de trupe și de provizie e neapărat întrerupt de câte-va săptămâni. Prin ucazul dela 3 Aprilie starea de război s'a declarat în toate ținuturile de pe lângă drumul de fer. Inginerii ruși au început a face terasamente de cale ferată pentru dus proviziilor și munițiilor în locurile fortificate din peninsula Liao-Tung, între, Tau-șan și Kai-Ping.

— Corespondentul lui Standard spune că aripa dreaptă a armatei japoneze din Coreea septentrională e tare fortificată lângă Ciang-Seng. A

fost și o ciocnire acolo la 29 Martie. Japonezii ar plănuși tăierea liniei ferate, la Tie-Ling, mai sus de Mukden. Turburările din Coreea, zice „Times“ sunt exagerate și n'au caracter politic. Totuși la Ping-Yang prefectul a cerut oaste dela guvernul coreean; căci soldații liberați au făcut bande cu săracii și atacă pe oamenii bogați. Tonghacii au obiceiul de fac întruire, în carii clasele de jos își arată nemulțumirea contra celor domnitoare; acum același lucru se face mai cu violență — („Le Temps“).

— Torpilorul rusesc pierdut în lupta dela 13 Aprilie e „Bezstrașnii“ (Fără frică). Se zice că odată cu Makarof s'a pierdut și planul ce făcuse el pentru războiul pe apă contra Japoniei.

— Amiralul Togo a avut plan să înșele escadra rusească să părăsească zona apărată de tunurile forturilor și de aceea după ce a făcut dimineața un atac cu torpiloare și puține vase, după ce a pus torpile submarine, s'a retras, atrăgând pe Makarof cu toată escadra până la insulele Miastao, în dosul cărora era concentrată o flotă puternică japoneză. Văzând primejdia și fiind și vasul lovit de torpile, Makarof a ordonat retragerea, dar s'a isbit de o mină și a făcut explozie vasul, cum se știe.

— „Tagblatt“ află din Sangai că neutralitatea Chinei e tot mai suspectă. China are 3 diviziuni mobilizate: două sunt la granița Mandșuriei: una se întinde dela Tientsin la Iungpingfu-Kiu-ciu: cealaltă pe linia Peking-Cengtō Ciauiang, așa că frontul lor se află dela Kinciou până la Ciauiang. Kinciou e la 150 de km. de Kiaoiang, cartierul lui Kuropatkin; iar Ciauiang la 250 de km. de Mukden, cartierul lui Alexeef. Diviziunea a treia e gata de plecare la Paotingfu; are tunuri nouă și numeroși ofițeri japonezi ca instructori. În săptămânile din urmă numărul lor crescut. Influența japoneză a crescut foarte mult asupra oștilor din provinciile Cili și Șantung. Se răspândesc vestile cele mai exagerate în privința biruințelor japoneze. („N. Fr. Presse“).

Marele duce Kiril Vladimirovici e fiul cel mai mare al unchiului Țarului Neculae al II-lea, al marelui principe Vladimir Alexandrovici. E născut la 1876 în Octomvrie. Mai are doi frați: pe Boris (născut la 1877), pe Andrei și o soră (născută la 1878), una din cele mai vestite frumuseți ale Rusiei. Boris e și el în extremul-orient. Marele principe Vladimir e din partidul războiului. În războiul cu Turcii a comandat al doilea corp, s'a deosebit prin curaj și spirit de întreprindere. A reușit să respingă la Neciu două atacuri sânperoase ale lui Soleiman Pașa (Nov. 1877). Contra dorinței Țarului, a lui Alexeef și a lui Kuropatkin Vladimir și fiul lui au ținut să li se înădăue a lua parte la război.

— „Daily Mail“ află că în câte-va săptămâni va începe a funcționa o cale ferată între Liaoang și malul riului Ialu.

— Uriu, amiralul Japonez, vestește că „Petrovavlovsk“ și un distrugător de torpiloare rusesc au fost scufundate în luptă cu escadra ja-

poneză și nu lovindu-se de mine sub-marine. Vestea dată de Uhtomsky dovedește că versiunea japoneză e exactă, căci mai arată pieirea lui „Bezstrașnii“ și avariarea cuirasatului „Pobieda“ în luptă. Numai despre „Petrovavlovsk“ se afirmă altă cauză. Adevărul e în ori-ce caz că la 13 Aprilie dimineața a fost o luptă serioasă navală în care „Petrovavlovsk“ s'a scufundat împreună cu „Bezstrașnii“, dar „Pobieda“ a fost rău stricat. Deci Rușilor le-au mai rămas 2 cuirasate, 3 incrucișătoare și câte-va vase mai mici. În cele 7 atacuri asupra Port Arthurului, Japonezii, fără a fi suferit pierderi simțitoare, au ajuns la un rezultat, care numai printr-o luptă mare navală victorioasă s'ar fi putut câștiga.

— În Tokio s'a arătat mare milă pentru moartea lui Makarof, pe care Japonezii îl admira pentru energia cu care reabilitase escadra paralizată de la Port Arthur.

— „Berliner Tagblatt“ spune că pierderile din urmă la Port-Arthur a deprimat mult pe Ruși.

Țarul e îngrozit, dar se așteaptă ca soarta să se întoarne la spre bine. — În Londra și New-York se crede că vasele rusești și-au găsit pieirea într-o luptă pe mare și că Togo a reușit să scoată pe Makarof la larg, arătându-se atât de rezervat zilele din urmă. Se așteaptă căderea Port-Arthurului. Duelul pe apă se privește ca sfârșit în paguba Rusiei.

Moartea lui Vereșciaghin.

Moartea lui Vasili Vereșciaghin înseamnă nu numai pentru Rusia o pierdere imensă, ci și pentru întreaga lume civilizată, umplându-o de nespuse durere și adâncă întristare, căci cel mai excelent geniu în arta picturii a c zut jertfă năprasnicului desastru al actualului război, provocat de guvernul rusesc cu atâtea ușurință și nedreptate. Poate și asta va să însemne o pedeapsă crâncenă a sorții pe lângă multe altele.

Vereșciaghin a fost un reprezentant puternic al școlii realiste, ear gloria lui o vor vesti nenumăratele cap d'opere și după moartea-i atât de tragică și regretabilă.

Și el a luptat cu penelul contra grozăviei războaielor, cum a luptat și luptă tovarșul său de principii, Tolstoi cu condeiul. Ear realismul pronunțat, aspru al tablourilor sale a cutremurat inimile. În Budapesta a arangiat două expozițiuni colective. La 1882 am avut ocaziune a ne delecta în triptichonurile sale celebre, tabloul, ce purta titlul: „În pasul Șipca totul este liniștit.“ În 1898 și-a expus tablourile sale despre Napoleon. Cu o bravură neînvinșă legendară a știut celebrul artist picta neaua, dar nu numai aceasta bravură îi a adus renume nepieritor, ci și conținutul ideal profund al tablourilor sale.

Vasili Vereșciaghin s'a născut la 1844 în Novgorod. La început s'a pregătit pentru cariera militară. În etate de 17 ani a ajuns deja oficer de marină, însă înclinațiunea sa, deși părintii săi se împotriveau, îl atrăgea cu putere pasionată spre cariera de artist. Studiile sale de artă le-a continuat la Paris. Pe la începutul anilor 60, dela 1862—1864 a întreprins o călătorie printre Pirenei și Caucas, de unde reîntorcându-se la Paris, deveni discipolul măiestrului pictor Gerôme. Trei ani a petrecut aici tinerul artist, după care sub conducerea generalului Kauffman a luat parte la expedițiunea rusă contra Turkestanului. În campania aceasta s'a dovedit și soldat brav, căci lângă Samarcand a apărut un steag rus înșipt pe un zid de piatră, pentru care faptă eroică a fost distins. Materialul interesant adunat cu această ocaziune l-a elaborat la München, după care s'a dus în India și d'acii pe teatrul de război româno-ruso-turc. Atașându-se trupelor anterioare de cazaci ale generalului Scobelev, a pătuns până la mijlocul câmpului de luptă, unde avu ocaziune a vedea cu ochii proprii grozăviile războiului în deplina lor realitate înfiorătoare. Aci îi s'a conceput ideea de a lupta din răspunsuri contra monstruosităților războaielor. Operele sale: „Captivii“, „Pasul Șipca“ și „Învinsii“ îi fac loc celebrului autor incontestabil între cei mai mari apostoli ai păcii universale. Tablourile sale, cari reprezintă scene feroase din războiul ruso-turc, i-au făcut în scurt timp numele cunoscut în

intreaga Europa. De atunci se îndeleţnicea a se ocupa exclusiv cu pictarea de tablouri, ale căror subiecte erau împrumutate din diferite războaie. De aceea a luat parte şi după războiul româno-ruso-turc la toate războaiele mai mici şi mai mari ale Rusiei. Într-aceea a pictat seria aceea de tablouri, care reprezintă evenimentele expediţiunilor lui Napoleon. În aceste tablouri Cezarul francez apare ca un erou învingător al lumii, ca un om rece, supăraios, ear armata sa, legiunile de onoare, nimicite de cruda soarte, prezentă un spectacol trist, înspăimântător, ce-ţi zgudue sufletul în toate fibrele. — În tablourile sale de caracter religios încă este realist, dar aceste sunt creaţiuni mai puţin succese. Tot aşa şi pânza sa uriaşă, care reprezintă intrarea prinţului de Wales în oraşul Djeipur, şi pe care a pictat patru elefanţi în mărime naturală. În general Vereşciaghin a fost un pictor foarte fecund, pictând o întreagă pinacotecă.

DIN ROMÂNIA.

Congresul farmaciştilor. În zilele de 2 şi 3 Mai se va ţine la Iaşi congresul tuturor farmaciştilor din ţară.

Comitetul societăţii farmaciştilor a şi stabilit următorul program:

În ziua de 2 Mai la orele 8 dim. va avea loc primirea la gară a tuturilor farmaciştilor ce vor sosi din ţară; la orele 10 dim. prima şedinţă ce se va ţine în aula universităţii locale, după aceea va fi excursie la Rivolte şi vizitarea ospiciului de alienaţi, ear seara o gustare oferită de farmaciştii din Iaşi.

Luni 3 Mai la orele 10 dim. va 2 şedinţă a congresului; la 2 jum. după amiază a treia şedinţă; se va vizita biserica trei Erarchi, Sf. Nicolao şi Teatrul Naţional.

Seara la 7 şi jumătate va avea loc un banchet.

NOUŢĂŢI.

ARAD, 19 Aprilie 1904.

— **Dela curtea episcopescă din Arad.** P. S. Sa Episcopul intruneşte, la ospitaliera sa masă, în fiecare zi un număr de membrii în Sinod, precum şi alte persoane distinse ce petrec cu acest prilej în Arad. Duminecă au fost oaspeţii săi toţi câţi l-au asistat la oficierea serviciului divin, precum şi d-na Maria Oprean şi dl Dr. Nestor Oprean, cari cu atâtă prevenire îl găzduiseră cu prilejul sfinţirii bisericii din S.-Miclăuşul Mare, în toamna trecută.

— **«Coadă de topor».** Referitor la cele scrise sub titlul de mai sus în numărul nostru de Sâmbătă din parte competentă ni-se relatează:

«La Buteni n'a fost adunare publică unde dl Dr. Sombati ar fi făcut dare de seamă despre activitatea sa în parlament, ci un simplu banchet la care s'a vorbit numai despre afaceri locale şi de ale celui cerc electoral, ear nu despre politică, cu atât mai puţin s'a vorbit despre politică naţională şi dl Sombati prin nici o vorbă nici chiar alusiune n'a făcut despre politica celor grupaţi în jurul ziarului «Tribuna» din Arad, după-cum n'a vorbit nici despre alegerea dela Nădlac.

«E pur şi simplu o inducere în eroare a publicului, cu anume tendinţe, din partea unor corespondenţi de aici ai ziarelor din Arad, cele-ce s'au relatat în presa maghiară.

Luăm act. Şi nici n'am fi înţeles de ce dl Sombati ar fi surescitat afaceri de natură delicată pentru Români.

— **Afacerea de înşelăciune şi falsificare a deputatului Dr. Eötvös Bálint.** Cum ştim, parlamentul maghiar a decis în urma rechiţiunii judecătoriei din Pesta, extradarea deputatului Dr. Eötvös Károly Bálint pentru falsificare, defraudăţiuni şi înşelare. Pre cum suntem acum informaţi, forurile judecătoreşti competente au continuat procedura în această afacere, care se apropie acum de sfârşit. După toată probabilitatea în curind va urma şi pertractarea finală. În cercuri advocatiale se crede, că apărarea o va primi însuşi tatăl său, celebrul criminalist Dr. Eötvös Károly, deputat independist. Intreaga afacere câştigă deja prin acest fapt mult în însemnătate, ear cercurile iuridice aşteaptă cu deosebit interes, cum se va termina acest proces.

— **Costumul românesc apreciat.** A. S. Regală Principesa Maria a primit din partea comitetului Expoziţiei de costume din Petersburg o diplomă de mulţumire pentru participarea sa la această expoziţie, precum şi un album conţinând 50 de vederi diferite din interiorul expoziţiei şi după modelele costumelor expuse.

D-na Cornescu, o altă participantă la această expoziţie, a primit medalia de aur.

— **O expoziţie a alcoolului.** La 20 Aprilie c. se va deschide la Viena o expoziţie internaţională de aplicaţiile alcoolului şi a industriilor bazate pe producţia de fermentare.

Această expoziţie este pusă sub patronajul împăratului Francisc Iosif.

— **Cavaleri Budapeştani.** Alaltă eră seara o tineră şi gingaşă cusătoreasă cu numele Irma K. grăbi din atelier către casă. Pe strada Kerepes a observat, că doi domnişori au luat-o la ochi, ţinându-se de ea dela distanţă imediată, şi făcând observări triviale la adresa ei. Atunci ea îşi grăbi paşii şi mai tare, dar îndărătniciei cavaleri nu o slăbiau, ci grăbeau după ea. Ajunsă acasă, sub poartă n'a mai putut răbda biata fată să nu-şi verse focul indignării asupra acelor două figuri triste, prototipuri ale betyarilor de trotuar, de cari geme capitala coruptă jidano-maghiară, apostrofându-i cu cuvintele: «Impertinenţi!», la ce unul dintre euragiosii cavaleri de noapte replică fetei cu nişte cuvinte ofensătoare ireproductibile demne de locuitorii speluncelor, asilelor şi orşelor faimoase de pe strada «regală» şi Dob, cuvinte, cu cari în sensul legii nu este permis a ofensa nici chiar femei, cari deja după ocupaţiunea lor le-ar merita. La auzul acestor cuvinte fata consternată aplică bestialului «tiner» două palme straşnice. Scena aceasta atrasă publicul trecător, care înţelegând despre ce este vorba, se pusă pe partea fetei. Aceasta mai trasă câte-va palme cavalerilor perplexi, cari se văzură siliţi a o lua la sănătoasă, fiind ameninţaţi şi de public. Un polişt le-a notat numele scandalosiilor cavaleri; atun i a eşit la iveală, că unul este B. ofician de bancă, ear celalalt F. K., dascăl la o şcoală de fete!

— **Pietatea ministrului president sârbesc.** Din Belgrad se anunţă, că ministrul president Gruici în vinerea patimilor a cercetat mormântul regelui Alexandru şi reginei Draga din Biserica Stului Mareu, unde aprinzând o candelă s'a rugat pentru odihna sufletescă a nefericitei părechi regale. Pietatea ministrului president Gruici a provocat în capitala Serbiei mare senzaţie.

— **Papa improcenat de un avocat maghiar.** La judecătoria din Roma, cum se anunţă din Budapesta, un avocat cu numele Dr. Faid Andor a intentat proces contra Vaticanului în cauza unui lăsamânt de aproape un milion de lire. În Noemvrie a. tr. a primit municipiul comitatului Zemplén din Vatican o scrisoare, în care aceste împărtăşeşte, că defunctul asesor Iosif Hlebasko a testat rudelor sale 10.000 coroade. La epistolă a fost accluz şi un ziar, din care rudele s'au convins despre mărimea averei rămase după asesorul consistorial roman. În urma acestei descoperiri rudele au intentat prin sus numitul avocat proces contra Vaticanului pretinzând jumătate din averea rămasă de un milion. Să afirmă, că Vaticanul, ca erede general al acestei averi pentru a încungiura procesul a oferit rudeniilor 200.000 coroane, cari însă au rămas pe lângă pretensiunea lor de a li-se da jumătatea din lăsamânt, adică 500 mii lire. Astfel afacerea a ajuns la judecatorie, care peste scurt timp va

avea să decidă în cauză. Această ştire este pusă în circulaţie de către ziarul *Az Ujság*, acestuia îi lăsam şi responsabilitatea, căci încă nu ştim întru cât este această veste adevărată.

— **Atentatul din Barcelona.** Se telegrafează din Barcelona, că prim-ministrul *Maura*, victima unui atentat de anarhişti, e în stare destul de satisfăcătoare. Pe oamenii deţinuţi cu ocazia atentatului i-au pus în libertate, cu excepţia anarhistului *Holsteingh*.

— **Calătoria împăratului Wilhelm.** Se depeşează din *Siracusa*, că împăratul *Wilhelm II* al Germaniei a luat parte la dejunul dat pe vaporul «*Northstahl*» alui *Wanderbilt*. Cu ocazia această a cântat muzica militară a vaporului «*Hohenzollern*» pe «*Northstahl*». — Se at-unţă din Corfu: Oraşul întreg se pregăteşte pentru primirea împăratului *Wilhelm* şi regelui Greciei. Escadra grecească şi ministrul grecesc *Teotokis*, sunt de câte-va zile acolo şi aşteaptă sosirea de mâne a împăratului german.

— **Vapoare nimicite.** În Porths-Mouth s'a făcut cu torpiloare exerciţi de atac. Când torpiloarele au încercat cu ajutorul reflectorilor să pătrundă pe neobservate în port, vaporul *Peazer* s'a năsipit. Se afirmă, că dintre personalul atlator pe vapor nime nu şi-a pierdut viaţa. Vaporul a fost cu greu scos la larg. — Conform unei telegrame din Persaona (Florida), sosită la ministerul de marină din Vashington, pe vaporul de războiu *Missouri* s'a întâmplat o exploziune sub durată manevrei pe mare. Explosia asta a pricinuit moartea a 29 oameni. Accidentul s'a întâmplat la amiază. Cadavrele au fost într'atâta mutilate, încât n'au putut fi recunoscute, ear hainele de pe nefericiţi au ars total.

— **Alexei Vereşciaghin în Bpesta.** Mai multe ziare au dat ştirea, că din incidentul catastrofei vaporului «*Petroparlovsk*» că nu celebrul pictor *Vasilij Vereşciaghin* a perit, ci fratele său mai bătrân, *Alexei*, care este oficer de marină. Această faimă o desminte însuşi *Alexei Vereşciaghin*, care de present se află în Budapesta.

— **Luptă pe mare.** O scenă înfiorătoare a avut loc pe bordul vaporului de poştă englezesc «*Arabica*», vapor care face servicii de transport între *New-York* şi *Montevideo* (America de Sud). Un oare-care *Gallen-Lucci*, fochist pe vapor şi om de origine italiană, s'a luat adică la ceartă din cauze neînsemnate cu un coleg al său, pe care l'a rănit grav cu revolverul şi pumnalul, în cât echipamentul d'abea l'au putut scăpa din mâinile lui. În această luptă deşi disproporţionată, căpitanul vaporului «*Arabica*» şi trei mateloţi au primit răni grave. În sfârşit Englezii au reuşit să îl înfrâne pe furiosul Italian, pe care l'au urmărit până în fundul vaporului. Indată-ce vaporul a sosit în *Monterideo* *Gallen-Lucci* a fost predat poliţiei, unde se mândrea, că această luptă, unde el singur a învins atâţia oameni, dovedeşte învingerea Italiei asupra Angliei.

— **Diamantele false ale împărătesei Japoniei.** Ziarul parizian «*Figaro*» aduce o interesantă ştire, care a produs mare senzaţie, dar n'a fost încă confirmată. Numitul ziar scrie, că — după-cum se ştie — împărăteasa Japoniei şi-a oferit la izbucnirea războiului ruso-japonez giuvaercarele spre vânzare, cu şinta de-a folosi banii pentru scopuri de război. La început se credea, că vânzarea giuvaercalelor va da tezaurului ţerei mai multe milioane şi cât a fost mirarea, când s'a aflat, că bijuteriile d'abea pretuesc vr'o câte-va sute, căci între altele şi diamantele dela coroană şi a unui diadem frumos, sunt nişte falsificaţii simple franceze. Aceste diamante au fost cumpărate de câţi va comiş fără de conştiinţă în Paris şi aceştii trimiş de curtea japoneză au declarat, că mai frumoase diamante nu se găsesc în toată Europa. Ziarul «*Figaro*» încheie publicaţiunea prin următoarele sîre: «Escelenţa falsificaţiei o arată şi împrejurarea, că chiar şi giuvaercalii curţii japoneze au crezut, că diamantele sunt veritabile». Această însemnare, dacă luăm în considerare, că ziarul parizian spune chiar şi firma, de unde au fost cumpărate diamantele, ne poate face a crede, că senzaţiunea jurnalului parizian este numai — o isteată reclamă a firmei de petrii preţioase falsificate.

— **Puterea țarinei văduve.** World din Londra serie amănunte interesante asupra țarinei Alexandra, soția actualului țar. Ca împărăteasă și soția țarului îi s'ar cuveni locul prim; ar trebui după eticheta curții rusești să stea ea în fruntea nu numai a societății „Crucea Roșie“, dar și în fruntea instituțiilor de bine facere înființate de țarul Pavel în onoarea soției sale și sub a cărei conducere se află cele mai multe spitale și reuniuni filantropice ruse. Însă țarevna Alexandra nu numai că de toate acestea onoruri n'are parte, dar ea stă formal îndărătul văduvei țarine, care este și acum totum-factum la curte. Așa spre pildă țarevna Alexandra nu are nici o influență în ceea-ce privește festivitățile și recepțiunile dela curte. După drept văduva țarevnă ar fi trebuit să se retragă peste tot în ziua, în care fiul său s'a căsătorit. Dar așa ceva nici prin minte cu i-a trecut, ear țarul este mult mai supus și ascultător fiu, decât să părătească în contra mamei sale pe nevastă sa. Nimic nu se face fără consimțământul țarevnei Maria, și nu numai fiul său, ci și miniștrii îi cer sfatul în multe afaceri. Ea trimite și acum neconținut telegrame de felicitare și mulțumire armatei din Extremul Orient. Soldații cu adevărat o divinizează. Țarului îi zic *tătucu*, ear văduvei țarevne *mămica*. Când aud de numele tinerei țarine, clatină din cap. După părerea lor împărăteasa Alexandra nu poate fi femeă bună, căci n'a dat naștere unui moștenitor de tron.

— **Un atestat de botez original.** Un englez se afla cu soția sa în călătorie din New-York către patrie. Vaporul plutea deja departe pe ocean, când nevasta dedu naștere unei fete. Fericitul soț ceru o ilustrată cu chipul vaporului, lăsând să i-se scrie pe ea următorul act oficios despre fericitul eveniment: Act oficios, în care se dovedește că pe vaporul „Moștenitorul Wilhelm“, care era în cale din New-York spre Bremen s'a născut fetița cu numele Lucia Emilia Vilhelmina, în ziua de Joul dimineața la 24 Martie 1904 sub latitudinea nordică 40° 59' și longitudinea vestică 54° 50' pe oceanul atlantic, din părinte american și mamă engleză, domnul și d-na Edgar Hochstetter din Londra, Anglia.

— **Cântecul pietrilor.** Pietrile, când sunt așezate cu oare-care meșteșug și când sunt lovite, dau sunete melodioase. Cu opt pietre se poate produce o întreagă armonie muzicală. La Romani exista o legendă. Se zice că la răsărirea soarelui, când primele raze ale lui lovesc coloșala statuă a lui Memnon din Teba (Egipt) sunete muzicale eșiau din gura Faraonului egiptean, și aceasta era considerat de popor ca o minune. Este posibil că această legendă să aibă un fond de adevăr, că după cum am văzut, pietrele pot da sunete. Și în cazul statuei este posibil ca diferența de temperatură dintre unele pietre și altele, după cum erau atinse de soare ori nu, să fi produs oarecari mișcări ce produceau sunete. Se știe de altfel, că sunt un fel de sobe, cari încălzite în mod inegal, produc sunete. De asemenea să spunem, că biserica Măstărușului Manole, admirabila catedrală dela Curtea de Argeș avea sub acoperiș o serie de păsărele sculptate în piatră, cari produceau un anumit șgomot la ivirea soarelui.

— **Fonograful la negrii.** D-l Chevalier, trimes de Francia în regiunile Congului și lacului Ciad spre studiarea împrejurărilor locale, a înregistrat cântece populare și fragmente de conversațiune ale indigenilor. Scopul i-a fost de a da prin aceasta un ajutor practic celor care se ocupă cu studiile folklorice și cu filologia.

— **Burse comerciale.** Primăria Parisului a deschis concurs pentru obținerea a cinci burse de călătorie comerciale, în valoare de 2 mii lei fie-care. Candidații vor trebui să probeze cunoștințe de geografia comercială, comptabilitate și o limbă străină. Vor fi însărcinați să studieze, în anume localități străine pe unde vor fi trimiși, debușurile, mărfurile căutate și prețurile târgurilor.

— **Soarta unor tunuri istorice.** În Decembrie trecut șase tunuri de valoare istorică au fost furate de la arsenalul din Woolwich.

Poliția engleză a descoperit și a arestat pe hoști, doi indivizi care le-au vândut unui industrial metalurgist cu numele de Davis.

Acesta, luat de scurt, a declarat că în adevăr a cumpărat mai multe „obiecte de aramă“ din care o parte le-a și topit spre trebuința industriei sale.

— **Edizia oficială a noului rege al Serbiei** Petru Karageorgevici, va apărea pentru prima oară luna viitoare pe timbrele postale. Cliseul acestor timbre a fost gravat de eminentul artist frances Basset.

— **Biblia și științele naturale.** În Stuttgart a apărut de curând în a III-a ediție o carte sub titlul „Bibel und Naturwissenschaft“ de Dr. phil. E. Dennert (tipărită la Max Kiemann. Prețul unui exemplar broșat 5 M. legat 6 M.) Dennert, de și specialist în științele naturale și cunoscut prin o serie de lucrări importante, este un creștin convins și încă de o colorare pozitivă. El combate cu succes pe Haeckel (Welträthsell) și susține împăcarea între credința religioasă și cercetările științifice. Dennert evită dinadins argumentele teologice, cu toate acestea — după cum observă un recensent al său — tocmai teologii pot învăța foarte mult de la densus. Cartea conține concluziuni foarte prețioase din domeniul cercetărilor nepreocupate, cari pot fi utilizate cu folos împotriva fantasilor din tabăra materialistilor.

— **Viu în sicriu.** În comuna Cserencsényi de lângă Rimaszombat s'a întâmplat ceva ciudat. Locuitorul Iuliu Neumann fusese mult timp bolnav. El suferea de boală de inimă și în 5 Aprilie n. „muri“ în chinuri mari. Cadavrul fu pus în sicriu și rudenile se adunară să-l petreacă la locuința de veci. Deodată capacul sicriului începu a se mișca și Neumann se sculă din morți și începu să certe pe cei prezenți, pentru-că i-au turburat somnul. Neumann „înviat“ se puse ear în pat. Doi medici din Rimaszombat s'au dus la locuința bolnavului, ca să ale cause acestei întâmplări curioase.

— **Un tratament al apendicitei.** Un medic german a pus de curând în circulațiune un nou tratament al apendicitei. Această boală, zise el, este datorită civilizației, și faptului că omul a părăsit obiceiurile strămoșilor săi. Prin urmare trebuie să ne întoarcem la ele; de oare-ce strămoșul omului era un biped imperfect, care circula cu mai mare ușurință în patru picioare decât cu două, trebuie să facem ca dînsul, și să adoptăm într-o oare-care măsură, locomoțiunea quadrupedala.

Medicii din Berlin prescrie clienților săi o cură de patru plimbări pe acest fel de zi, de câte 20 minute fie-care. Acest exercițiu pune în mișcare, zice el, unii mușchi cari alt-fel stau în inacțiune, și în simptomele boalei se constată o ameliorare simțitoare. Ideia doctorului german, ori-cât ar fi de bizară, se poate să fie rațională.

— **Impunșătura albinelor ca medicină contra reumatismului.** În ședința societății medicilor ținută în vara trecută în Viena, a făcut Dr. Tere din Marburg o conferință despre influența impunșăturii albinelor contra reumatismului și a spus, că el în decurs de 23 ani a folosit cu succes acest mijloc contra reumatismului, mai mult ca în 500 de cazuri. Conferențiarul lasă ca membrul atacat de reumatism al pacientului se fie impunș de câte-va albine, după aceea tot de mai multe și mai multe. După impunșătură dispar numai decât durerile reumatice. Dacă se i-verse iarăși, se repetă impunșeturile albinelor atâta vreme, până ce pacientul devine nesimțitor atât față de impunșăturile albinelor cât și față de reumatism.

— **Vindecarea guturailui.** Persoanele cari au guturaiu se înceteze de a bea sau de a lua ori-ce fel de lichid ar fi, nici apă, nici supă, să se hrănească numai cu alimente solide și atunci în scurt timp, ochii nu vor mai lacrima și nasul nu va mai fi iritat.

— **În casurile de difterie.** Se recomandă de a se șterge piețele ce se fac în gât, cu zeamă de lămâe. Se șterge gâtul la fiecare ceas cu un pământ de vată muiat în zeamă de lămâe. Bine înțeles, că vata după fiecare întrebuințare trebuie să se arunce de-oparte și să nu mai fie întrebuințată.

— **O apă bună pentru creșterea părului.** O apă bună pentru creșterea părului este următoarea:

Alcool	80 grame
Sulfat de chinină	4 „
Tanin	10 „
Tinctură de cantaride	10 „
Glicerină	60 „
Apă de colonie	40 „
Praf de Santal	5 „

— **Un memoriu a lui Moise Nicoară,** monograme istorică, de Sever Secula profesor și referent școlar în Arad, a apărut de curând de sub tipar.

Cuprinde mai multe scrisori de interes istoric și cultural, adresate de Nicoară din București, jumătatea primă a veacului XIX, unor fruntași ai vieții românești din părțile aradane, precum și jalba Românilor ungureni adresată împăratului, la anul 1884, pentru a li-se da episcop român în Arad.

Interesantele documente ce cuprinde această lucrare sunt însoțite de un studiu istoric al autorului, asupra luptelor naționale și bisericesti ale Românilor ungureni, dela mijlocul veacului XVIII până în zilele noastre.

Expunerea e avântată, scrisă cu multă caldura. Obiectivitatea istoricului o dovedesc notele și adnotațiunile.

Ca execuție tehnică, tiparul e frumos, hârtia fină, ear în fruntea volumului vedem portretul lui Moise Nicoară, frumos reușit.

Prețul unui exemplar 1 cor.

Se poate comanda direct dela tipografia diecesană din Arad (strada Révai) trimițându-se prețul prin mandat postal și taxa de timbru.

— **Durere de stomac. Sgârșiri de stomac, catar greu de stomac,** la boale de stomac învechite și împotriva lipsei de ape, tit, mijloc sigur. **Purgativ sigur, inerția cronică a intestinului gros, la lipsa de scaun purgativ fără dureri,** este thea întăritoare de stomac „Centauria“ a farmacistului Kossuth.

Cutia de proba 1 cor. 20 fil.

Cutia mare . . . 2 cor. —

În contra tusei, catarului (troahnă) răgușelii, flegmei și iritațiunii gâtului este de un efect eminent, pastilele de pept „Senega.“ Prețul 1 cor. Se pot căpăta în farmacia la „Maria Fecioară“ a farmacistului Kossuth Pál, Arad, piața Boros-Béni Nr. 15.

Anunț literar.

În tipografia diecesană din Arad s'a pus sub tipar și în scurt timp va apare în a III-a ediție:

„Rugăciunile școlarilor și cântări bisericesti“.

Această ediție e mult îmbogățită, că ne lângă materialul din trecut mai cuprinde: Căntăciunile „Deschidevoin gura mea“ și „Crucea însemnând Moise“, cari se cântă mai mult peste an; apoi, rugăciunile la masă, „Polieleul“ cu toate pripelele „Marimute“ de peste an etc., astfel, că cartea cu 3—4 coale de tipar va fi mai mare ca cele din trecut. Totuș prețul s'a ridicat numai cu 10 fil., așa că în loc de 30 fil. va fi cu 40 fil. (20 cr.). Legătură elegantă aurită. — Cea mai folositoare carte pentru școlari și adulți.

Se poate comanda dela tipografia diecesană, librăria Petru Simțion și învățătorul Nicolae Ștefu, Arad. Cumpărătorilor până la 40 exempl. se dă 10% — dela 50 în sus 20%.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Prăvălie (Dughian) de închiriat.

Prăvălia împotocolată sub firma Demetriu Băncila situată în mijlocul comunei Gherbovești (Comitatul Caraș-Severin) de împreună cu 4 odăi de locuit, cuină, magazinuri, grajduri, pivniță (podrum) și grădină sunt de închiriat. Marfa aflătoare în prăvălie încă se vinde cu prețuri reduse.

Cei-ce doresc a închiria aceasta casă cu prăvălie să se adreseze către dl Aurel Simțion comptabilul cassei de păstrare „Nera“ din Bozovicu. 199 3—3

Primul și cel mai mare Institut de
galvanizare, nikelizare și emailare,
provăzut cu lumină electrică 142 9-10

■ in TIMIȘOARA. ■

JOZSEF-VÁROS, PIAȚA KÜTTL Nr. 3.

POLLÁK JAKAB

Biciclete noi dela 100 coroane în sus.

Bicicle cu motor dela 500 coroane în sus.

De oare-ce atât bicicletele, cât și automobilele însuși le
fabric, mă aflu în pozițiunea de a putea acorda p. t. mei clienți
cele mai mari favoruri.

Repararea perfectă a unui bicicleu vechiu, nikelizarea, email-
larea și repararea, mâner nou, pedal nou la oalta 24 coroane.

Un automobil de 10 cai, un nou omnibus (fabricat propriu)
să află de vânzare.

Piane, pianine și note musicale

se găsesc în depositul meu înființat în anul 1850 cu prețurile
cele mai moderate, la dorință în rate, eventual pentru

● **închiriat cu luna.** ●

Pianele mele sunt din fabricile: Bösendorfer, Ehrbar, Hoffmann,
Kern, Krämer, Koch și Korselt, Luner Lyra, Petrof, Proksch, Schnabel,
Stelzhammer, Stingl, Schweighoffer, Thek și Weszely.

— Primesc reprări și acordări de piane. —

În biblioteca mea de împrumutare taxa
lunară pentru cetit este 1.60 cor. pe
lună. De volum 10 fileri.

IOSIF CRISPIN

Arad, str. Deák-Ferencz Nr. 28.

99 3-12

La expoziția de laat premiat cu medalia de argint, pentru
lucrarea solidă și gingașă.

Să sprigim industria locală!

Marele depozit de pălării pentru bărbați, femei și copii prima prăvălie
și atelier de reparație în Arad a lui

BITTENBINDER KONRÁD.

Cel mai eficient izvor de cumpărat pălării de paie și postav
pentru bărbați, femei și copii în loc și provincie.

Atrag atențiunea domnilor și a damelor, asupra

palăriilor mele de primăvară și vara,

care sunt minunate de frumoase și făcute după ultima modă. De-
positul meu l-am îmbogățit cu pălării la modă în măsură cum
n'a fost.

Primesc curățirea și văpsirea de pălării de postav ori de
paie în orice culoare.

Pălării florentine se curătesc esel siv numai la mine

CALC ȚILINDRE LA DORINȚĂ IMEDIAT.

Comande din provincie se efectuează
de loc.

Filtru pentru vin și rachiu totdeauna
la depozit.

Cu deosebită stimă:

167 5-5

Bittenbinder Konrád,
pălărier.

ARAD, strada Deák Ferencz Nr. 42 vis-à-vis de „Crucea Alba“.

Cel mai eficient izvor de cumpărare
în una din cele mai mari prăvălii de
Oroloage și giuvaricale
din Arad.

Pentru prețuri ne mai pomenite
se pot căpăta la

Deutsch Izidor,

etasernicar și juvaergiu

Arad, strada Templom.

(Palatul minorităților).

Oroloage de aur p. bărbați dela 18 fl. în sus

"	"	dame	"	12	"	"	"
"	argint	"	bărbați	"	5	"	"
"	"	dame	"	6	"	"	"
"	"	"	"	2	"	"	"
Wecker	"	oțel și nikel	"	1:50	"	"	"

Oroloage cu pendulă în rate pe lângă
1005 148— aceleași prețuri.

Primesc și schimb obiecte de lux,
cumpără pe lângă prețul cel mai înalt
posibil, aur și argint calcat.

— Telefon n-ral 438. —

Industria de lumină de ceară

St. Antonius

I. NEUHOLD & Comp.

Timișoara.

Str. Hunyadi, Batthányi, p. Dózsa,
colț cu statua sf. Maria.

148 18-30

**Fabrică de lumină de
ceară artificială.**

Distinsă cu premiul statului și cu
lauda personală a M. S. Regelui.

■ Fără fum și fără scurgere. ■

— Continuu lumină frumoasă. —

Comande se pot face mai simplu prin postă.
Cumpărăm ceară galbină de albina.

Telefon Nr. 622.

Recomandându-ne în atențiunea
On. Public și a On. preoților cu cele
mai bune lumini de ceară din patrie.

Cu toată stima:

I. NEUHOLD & Comp.

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactor. 1045 107—

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până
la cea mai de lux. — Comandele din
loc și provincie se efectuează prompt
și punctal. — Lucru bun și solid.
Prețuri moderate. Serviciu punctual.

ANUNTIU!

Am onoare a aduce la cunoștință onoratului public, că asortimentul meu de

vestminte pentru bărbați și copii

care sînt pînă aci a oferit ocaziune on. public de a alege după plac, s'a îmbogățit cu stoffe noue din patrie și engleze de calitate cea mai bună și de ultima modă.

Vestmintele mele gata sunt așa croite, că este superflu a confecționa haine după măsură; în modul acesta ori-cine poate economisa sumă considerabilă de bani.

Novitate! Gulere fason Bur, fabricate din loden în permeabil de Zsolna și din păr de camilă englez

Vestminte de cheviot englez veritabil.

Reverenți și veste preotești din cele mai fine cu prețuri moderate. Pardesiuri și Havelocuri în toată culoarea, specialități în vestminte pentru copii

Vestminte Francisc Iosif.

Asortiment bogat de ulstere de gumi și mantile de călătorit de cauciuc negru etc.

Rog prin urmare on. public să binevoiască înainte de a se prevedea cu cele de lipsă, a cerceta asortimentul meu de vestminte gata pentru bărbați și copii.

177 6—

Cu stimă:

MOSZKOVITZ ZSIGMOND

ARAD, edificiul teatrului.

Fondat la 1874.

Fondat la 1874.

Comandă din proviză să efectueze prompt și urgent.

Nr. Telefonului 554.

Nr. Telefonului 554.

Mare economisire al cumpărării.

Nu este magazin, a cărui articole se pot asemăna cu acele obiecte de minune, cari se pot căpăta la magazinul devenit vestit din cauza efinității:

magazinul de concurență dela bazar

Despre ieftinătatea acestor articole, ori-cine se poate convinge din lista de mai jos:

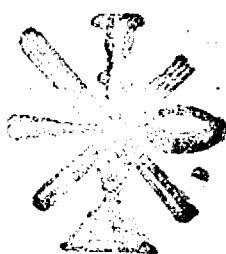
cr.	cr.
Cămași bărbătești netede la pept dela —75	Legătură de dame americană —20
Cămașe bărbat. albă încrețită —99	„ „ din țență —27
Cămașe bărbătești colorate —93	Sorturi legături 130 cm. late —45
Cămași bărbătești de mătăsă executate în mod admirabil —120	Mănuși de ață —13
Gulere bărb. fason elegant —10	Bruri de pantof —30
Manșete colorate și albe la 3 pârcehi —50	Ghete de pânză cu talpă dublă —70
Ismene kopper bărbătești acum —45	Umbrele și umbrele de ploaie —90
„ „ cu broderie artistică colorată acum —52	Corsete de mijloc —45
Cămași bărbătești kopper de saten —53	Tasă de cumpărare din piele americană —25
„ „ atlas —75	Broboada de cap spăletă —15
„ „ atlas cu brd. măt. —75	Batistă de stofă delină —25
Cicrap de bărbat —66	Batistă —05
„ „ de pânză —10	„ de mătăsă cu tivire lată de batist —15
Cump. de ocaziune mătăsă fină —30	La cumpărare de 1 duz —165
Cravatele de mătăsă curată vin-dute până acum cu 50 cr. numai —40	Cicrap netezi pentru copii —04
Chipie de vară stofă și mătăsă —18	„ patenți tesuți p. copii —07
Cămași de femeie de pânză —43	„ legați —14
„ „ colorate —55	Batistă de copii —04
Corsete (camisoane de noapte —65	Șapca de băieți și fete —25
Fuste albe de desuț —99	Cămași de băieți albe și colorate —78
Fuste negre „ cloth mătăsă —150	„ copii legate ampir și cu fodor la umăr —28
Cele mai minunate legături —18	Haine de băieți —90
Pantaloni de femeie albi siŃon —89	Găte semipele de copii —40
Cicrap femeiești —12	Ghete de piele de copii —80
	Hosentrageri de copii —15

Cumpărări ocazionale

500 bucăți hăinuțe pentru copii cu preț de jumătate, haine de damă dela 2 fl. în sus, blouze jum. de preț, fuste de desuț, cofere de casă dela 80 cr., taște de frizeuri 70 cr., taști de mări p. călătorie din piele americană 85 cr., trăsuri pentru băieți cu 450 fl. în sus, parapleie cu parafulgere dela 93 cr., mai departe perii de păr, haine, dinți și perii de unghii, piepteni, săpunuri, tabachiere și portmonee, parfumuri și creme de dinți, hosendraci, rame de fotografii, bricege, requisite de pînăcat, ace de păr, legături de păr. — Clasă separată de jucării și lucrări de lux cu prețuri de 8 și 16 cruceri. — Toți cumpărătorii primesc o poză în mărime naturală după o cumpărare cât de ieftină, numai rama rama trebuie s'o plătească cu preț foarte mic.

REICH EL. Magazin de concurență la bazar. Vis-a-vis de statua 13 martiri.

Gratuit
un **Schnellsieder** și
o cumpănă pentru culină

Pentru
prețur nes-
pus de echi-
tabile trimit
în toate păr-
țile urmă-
toarele:

**mărfuri de
argint mexican.**

- 124 5—24
- 6 cuțite de masă de argint mexican.
 - 6 linguri de masă
 - 6 furculițe
 - 12 lingurițe mici de cafea
 - 6 cuțite pentru desert
 - 6 furculițe pentru desert
 - 1 lingură de scos zăcă
 - 1 lingură de scos lapte
 - 2 candelabre elegante pentru salon.

toate din argint mexican.

46 BUCATI NUMAI 650 Fl.

Afară de asta ori-cine comandeză dela mine p. l-meste drept cadou o cumpănă p. culină gratuit. Argintul mexican este un metal alb (și dinlăuntru) pentru a cărui calitate și durabilitate primesc garanție pe 25 ani.

Comandele să îndeplinesc contra trimiterea banilor ori și pe lângă rambursă din depositul:

Scheffer D. Sándor

Budapesta.

VII, Bezeredy-utca 3 szám.

**Cucea ori steaua
electro-magnetică dublă.**

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Vindecă și recrează pe lângă garanță: reuma, asthima (respirația grea), insomnia, epilepsia, nervozitatea, lipsa de apetit, clorosa, durerea de dinți, migrena, impotența, influența, precum și tot felul de boale de nervi. Bolnavul cel ce nu se poate vindeca în decurs de 44 zile, îi întorcem banii imediat. Celui ce nu îi mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu: căci sunt convins despre efectul sigur al aparatului meu.

Prețul unui aparat mare 6 cor. e a se folosi la boale de nervi cronice.

Prețul unui aparat mic 4 cor. se folosesc la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinesc în patrie și străinătate:

Scheffer D. Sándor

Budapesta,

VIII, Bezeredy-utca 3 szám.

Pentru 3 coroane

trimit 4 1/2 kgr. (circa 50 bucăți) de
sapun de toaletă fin

bucăți așezate de săpun de suc de lili, de rose, de iorgovan, de violele, de rezedă, de iasmin și de clopotele.

Pe lângă anticipațiune ori rambursă expediază:

Scheffer D. Sándor

Budapesta,

VIII, Bezeredy-utca 3 szám.

Atelier de edificii și reparatură de mașinării.

Am onoare a aduce la cunoștință On. Public din localitate și jur, că am deschis în

ARAD, strada Szent István Nr. 9,

un atelier de

**zidiri și reparații
technice și de mașinării.**

Primesc ori-ce lucrare în bransa aceasta, lucrări nouă și reparatură ș. a., arangiamet de apaducte, delăturarea înfundărilor de closet, pe lângă prețuri ieftine și pe lângă garanță.

Rugând spriginul On. public sunt

cu deosebită stimă:

KISS ERNŐ,

12—15 110

lăcătar de zidiri și lucrări tehnice.

Primirea în posesiune a unui atelier

pentru

reparatură de obiecte de aur, argint și giuvaericeale.

Respectuos aduc la cunoștință On. public, că am primit prăvălia pentru reparatură de obiecte de aur, argint și de giuvaericeale, ce se află în Arad, str. Széchenyi Nr. 1, sub firma **Regényi Kálmán.**

Fac tot felul de reparatură pe lângă prețuri ieftine.

Cumpăr tot felul de aur călcat și lucruri de argint pe lângă prețurile cele mai înalte.

Rugând binevoitorul sprigin al On. public, rămân cu deosebită stimă

153 8—25

CHRISTIAN JÓZSEF

ARGINTAR.

Strada Széchenyi nr. 1.